



EUROOPA
KONTROLLIKODA

Teema kiirülevaade **Komisjoni järelevalve** **Euronewsile antava** **ELi toetuse üle**

Mai 2019

Sisukord

	Punkt
Sissejuhatus	01–03
Ulatus ja lähenemisviis	04–05
Euronewsi tegevus	06–09
ELi üldine huvi ja avaliku teenuse osutamine	10–12
Ajakirjanduslik sõltumatus	13–16
Finantseerimine, kontroll ning järelevalve	17–27
Tulemuslikkuse alase aruandluse raamistik	28–31
Järeldus	32–37
I lisa. ELi ja kolmandate riikide ringhäälinguorganisatsioonid ja kohalikud omavalitsused	
II lisa. 2017.–2021. aasta partnerluse raamlepingu eesmärgid ja sellega seotud näitajad	

Sissejuhatus

01 Euronews on mitmekeelne 24-tunnine uudistekanal, mille käivitasid 1993. aastal kümme Euroopa Ringhäälinguliitu (EBU) kuuluvat avalik-õiguslikku ringhäälinguorganisatsiooni, eesmärgiga tugevdada Euroopa identiteeti ja integratsiooni.

02 Euroopa Komisjon on Euronewsi toetanud alates selle loomisest ja spondeerinud ELi-teemaliste saadete tootmist. Seda on tehtud aastate jooksul erinevas vormis. Alates komisjoni 2010. aasta otsusest, mille kohaselt aitab Euronews saavutada Euroopa üldiseid huvisid teavitustegevuse valdkonnas¹, on ELi toetust antud järjestikuste partnerluse raamlepingute alusel. 2018. aastal eraldas komisjon multimeediameetmete eelarverecht Euronewsi toetuseks 19,96 miljonit eurot.

03 2014. aastal teatas komisjon oma kavatsusest „arendada ja edendada Euronewsi jätkusuutlikku ärimudelit, muu hulgas arendades edasi avalik-õigusliku ringhäälinguteenuse osutamist, aidates leida uusi partnereid ja kasutades paremini ära digitaalseid edastustehnoloogiaid, austades sealjuures täielikult Euronewsi toimetuse sõltumatust“². 2015. ja 2017. aastal omandasid aktsiaid kaks uut eraaktsionäri, mille tulemusel kuulub 85% kanalit erainvestoreile ja 15% ELi ja kolmandate riikide ringhäälinguorganisatsioonidele ning kohalikele omavalitsustele (vt [I lisa](#)). Kirjeldatud muutusega kaasnesid mitmed sammud äritegevuse ümberkujundamiseks.

¹ Komisjoni 6. oktoobri 2010. aasta otsus toetuste ja riigihankelepingute 2010. aasta muudetud tööprogrammi kohta side valdkonnas.

² Komisjoni presidendi missioonikiri digitaalmajanduse ja -ühiskonna volinikule, september 2014.

Ulatus ja lähenemisviis

04 Käesolevas teema kiirülevaates käsitletakse komisjoni ja Euronewsi suhete arenemist aastatel 2014–2018 ning komisjoni järelevalvet kehtiva partnerluse raamlepingu rakendamise üle. Aruandes analüüsitud teavet koguti 2018. aasta detsembrist kuni 2019. aasta veebruarini. Selleks küsitleti sidevõrkude, sisu ja tehnoloogia peadirektoraadi (DG CNECT) ametnikke ja Euronewsi juhtkonda, kontrolliti dokumentaalselt komisjoni ja Euronewsi esitatud finants- ja tegevusalast teavet ning uuriti avalikult kättesaadavat infot.

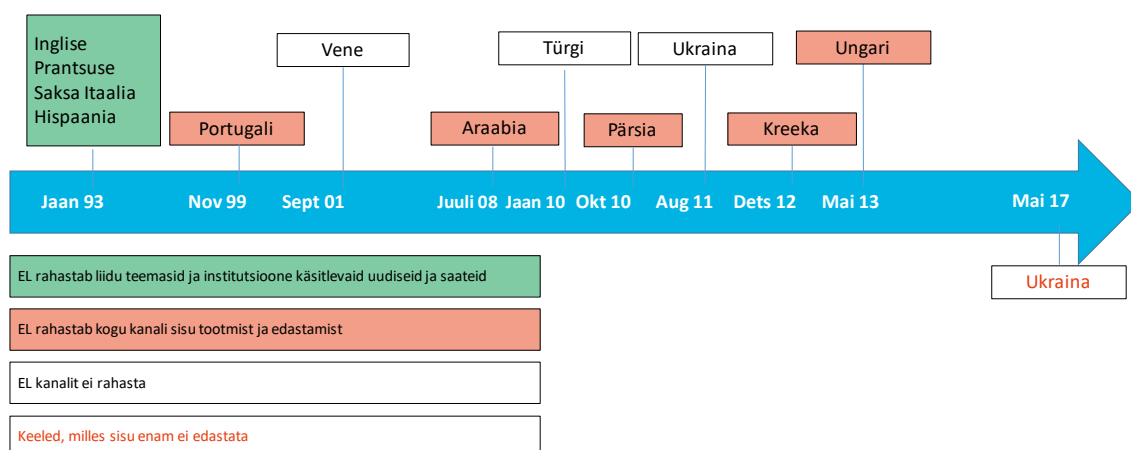
05 Käesolev teema kiirülevaade koostati Euroopa Parlamendi poolt kontrollikojale esitatud taotluse alusel, milles paluti „uurida, kas Euronewsi rahastamine toimub tõhusalt ja läbipaistvalt ning seda kasutatakse üksnes Euronewsile antud mandaadi täitmiseks.“³

³ Euroopa Parlamendi komisjonide esimeeste konverentsi saadetud kiri, veebruar 2018.

Euronewsi tegevus

06 Euronews on üks 140-st Euroopas kättesaadavast uudistekanalist. Seda kirjeldatakse kui „ülemaailmset mitme versiooniga uudistekanalit, mille peamine eesmärk on tutvustada maailmas toimuvat teatavast vaatenurgast, tehes selle riikideüleste kohandatud versioonide kaudu kättesaadavaks kogu maailmas“⁴. Kanal keskendub ülemaailmsele vaatajaskonnale ja selle ajakirjanduslik sisu on laiaulatuslik. Euronews edastab saateid kaheksas ELi ja neljas muus keeles, nagu näidatud *joonisel 1*. Tema peamised konkurendid on DW (Deutsche Welle), „France 24“, Al Jazeera, i24News, Vene telekanal RT, BBC World News (kuulub BBC-le) ja CNN⁵. Usaldusväärseid andmeid Euronewsi ja teiste rahvusvaheliste uudistekanalite vaatajanumbrite kohta on siiski vähe, mis on eelkõige tingitud nende hankimise kulukusest.

Joonis 1. Euronewsi keelte kronoloogia



Allikas: Euroopa Kontrollikoda.

07 Alates kanali käivitamisest kuni 2015. aastani kuulus selle aktsiakapital EBU-sse kuuluvate avalik-õiguslike ringhäälinguorganisatsioonide rühmale. Aktsionäride rahaliste sissemaksete vähendamine sundis Euronewsi leidma uusi partnereid oma tegevuse jätkamiseks ja arendamiseks. Nii omandas Luksemburgis asuv eraettevõtte Media Globe Networks (MGN) 53% kanali aktsiakapitalist. Kaks aastat hiljem, 2017. aastal omandas Põhja-Ameerika eraringhäälinguorganisatsioon NBC 25% aktsiakapitalist ja MGN suurendas osalust 60%-ni, mistõttu jäi Euroopa ringhäälinguorganisatsioonide ja kohalike omavalitsuste osaks 15%. Järjestikuste tehingutega suurendati aktsiakapitali 4 032 840 eurolt 26 885 595 eurole; uued

⁴ „TV news channels in Europe“, Euroopa Audiovisuaalsektori Vaatluskeskus, oktoober 2018.

⁵ „TV news channels in Europe“, Euroopa Audiovisuaalsektori Vaatluskeskus, oktoober 2018.

aktsionärid tasusid ka ülekursi, st aktsiate nimiväärtuse ja nende eest tegelikult makstud 50 480 579 eurose hinna vahe.

08 Pärast MGNi tehtud investeeringut alustas Euronews ümberkorraldusprogrammi nimega „Euronews Next“. Kõigepealt hakati kõigile keeltele ühise videopildi asemel edastama iga keele jaoks erinevat videopilti. Seega näevad vaatajad nüüd ekraanil teavet oma emakeeles ja uudiste valikul lähtutakse riigi vaatajaskonnast, keskendudes ELi teemade käsitlemisele. See nõuab ajakirjandusliku sisu tootmist varasemast suuremas mahus. Samuti on Euronews oma tööjõudu ümber korraldanud. Araabia- ja pärsiakeelset programmi edastatakse üksnes digitaalselt, mis tõi kaasa nende kahe kanali kulude vähenemise. Telejaama korrespondentide võrgustikku laiendati nii arvuliselt kui geograafiliselt. NBC saabumine tõi kaasa ka uute ingliskeelsete saadete edastamise parimal eetriajal, nagu seda teevad konkureerivad telekanalid.

09 Euronewsi finantsaruandlus näitab, et tulud pärinevad peamiselt reklaamist ja komisjoniga sõlmitud partnerluse raamlepingu alusel allkirjastatud lepingutest. Aastatel 2014–2017 kasvasid komisjoni poolt Euronewsile tehtud maksed 30%-lt 38%-le Euronewsi aastakäibest. Euronews teeb jõupingutusi oma reklaamitulude suurendamiseks ja tuluallikate mitmekesistamiseks.

ELi üldine huvi ja avaliku teenuse osutamine

10 2009. aastal algatas komisjoni teabevahetuse peadirektoraat (DG COMM) Euronewsi ja komisjoni lepinguliste suhete sõltumatu hindamise, milles jõuti järeldusele, et „Euronews võib väita, et ta täidab avaliku teenuse rolli“. Hindamisele tuginedes leidis komisjon, et Euronews täidab Euroopa Liidu üldiseid huve teabe valdkonnas⁶, ning tunnistas, et Euronews on *de facto* monopoolses olukorras ning „spetsiifiline, kuna on kitsalt spetsialiseerunud oma ülesannete täitmisele“⁷. Kooskõlas finantsmäärusega⁸ ei ole selle alusel partnerluse raamlepingute ja nende põhjal makstud toetuste jaoks alates 2010. aastast hankeid korraldatud

11 Komisjon kinnitab igal aastal aasta tööprogrammi ja multimeediameetmete eelarverea jaotuse vastuvõtmisel, et Euronews on Euroopa Liidu üldistes huvides tegutsev asutus. Pärast uue finantsmääruse jõustumist augustis 2018 olukord aga muutus, kuna see ei sisalda enam viidet liidu üldistes huvides tegutsevatele asutustele⁹.

12 Ükski ELi liikmesriik ei ole andnud Euronewsile mandaati avaliku teenuse osutamiseks ega pea seda avalik-õiguslikuks ringhäälinguorganisatsiooniks, mistõttu ükski riik kanalit ka otse ei rahasta. ELi liikmesriikidel ei ole Euronewsi suhtes ka edastamiskohustust. Edastamiskohustust käsitlevad eeskirjad võimaldavad valitsustel anda üldist huvi pakkuva programmiga kanalitele õiguse olla edastatud kõigis võrkudes¹⁰ (kaabel, satelliit, maapealne digitaaltelevisioon). Seetõttu ei ole Euronews enamikule või kõigile Euroopa Liidu kodanikele kättesaadav.

⁶ 2002. aasta finantsmääruse rakenduseeskirjade artikkel 162 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/ALL/?uri=celex:32002R2342>).

⁷ Komisjoni 6. oktoobri 2010. aasta otsus toetuste ja riigihankelepingute 2010. aasta muudetud tööprogrammi kohta side valdkonnas.

⁸ Nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002.

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 põhjendus 124 ja artikkel 180. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018R1046>

¹⁰ „To Have or Not to Have Must-Carry Rules“, Euroopa Audiovisuaalsektori Vaatluskeskus, oktoober 2005.

Ajakirjanduslik sõltumatus

13 Ajakirjandusliku sõltumatuse ja erapooletuse nõude tagamiseks kõigil tasanditel ja kõigis eetrikeeltes kohaldatakse Euronewsi kui Prantsusmaa äriühingu suhtes Prantsuse audiovisuaalseid sidekanaleid reguleerivat õigusraamistikku¹¹.

14 Komisjoniga sõlmitud lepingu kohaselt peab Euronews kinni pidama toimetuse põhikirjast, mis reguleerib ELi sponsitud programmide koostamist ja edastamist. Nimetatud dokumendis¹² kohustub Euronews komisjoniga sõlmitud partnerluse raamlepinguga seotud kohustuste täitmisel järgima ajakirjandusstandardeid, mis käsitlevad ajakirjanduslikku sõltumatust, erapooletust, mitmekesisust ja vaatajate austamist. Täita tuleb ka Euronewsi enda täiendavaid eetikanorme, mis sisalduvad iga-aastastes läbipaistvusaruannetes¹³, milles kirjeldatakse telekanali ja komisjoni suhete aluseks olevate kohustuste täitmist.

15 Lisaks on Euronews vastavalt Prantsuse õigusele koostanud toimetuse põhikirja, mis kehtib kõigi kanali toodetud ja edastatud programmide kohta; meie ülevaate koostamise ajaks ei olnud seda dokumenti veel avaldatud.

16 Pärast seda, kui MGN oli 2015. aastal omandanud Euronewsi aktsiakapitalis enamussosaluse, lõi Euronews nõuandva toimetuspõukogu, et hinnata toimetuse tööd ja strateegiat ning nõustada juhtkonda ajakirjanduslikes küsimustes. Euronewsi siseeeskirjade kohaselt määravad avaliku sektori esindajatest vähemusaktsionärid enamiku toimetuspõukogu liikmetest, sealhulgas eesistuja, kellel on ajakirjanduslikes küsimustes vetoõigus. Toimetuspõukogu taotlusel tellib Euronews *Osservatorio di Paviat* (sõltumatu instituut, kes tegeleb massikommunikatsiooni ja valimiskampaaniate analüüsi ja uurimisega¹⁴) välishindamisi Euronewsi erapooletuse ja sõltumatuse kohta. Ajavahemikus 2016–2018 valmis *Osservatorio di Paviat* neli

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2010. aasta direktiiv 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv); seadus nr 86–1067, 30.9.1986, mis käsitleb teabevabadust (*Loi Léotard*); ning seadus nr 2009–258, 5.3.2009, mis käsitleb audiovisuaalset sidet ja uut avalikku teleteenust. Vt ka Euroopa audiovisuaalsektori seisukohast olulise õigusteabe andmebaas: <https://merlin.obs.coe.int/>.

¹² <https://www.euronews.com/services-ue>

¹³ <https://static.euronews.com/website/pdf/euronews-transparency-report-2018.pdf>

¹⁴ <https://www.osservatorio.it/en/profilo/>

aruannet Euronewsi saadete tasakaalukuse, õigluse ja erapooletuse kohta, eriti selliste tundlike teemade puhul nagu konfliktide kajastamine. Nende aruannete peamised järeldused avaldatakse Euronewsi läbipaistvusaruannetes¹⁵. Hindamisaruannete peamiste järelduste kohaselt oli Euronewsi kajastus analüüsitud juhtumite puhul õiglane, täpne ja erapooletu, ei leitud ühtegi juhtumit, kus ajakirjanike sõltumatus oleks ohus olnud, ning enamikus lugudes esitati erinevaid seisukohti.

¹⁵ Euronewsi 2018., 2017. ja 2016. aasta läbipaistvusaruanded.

Finantseerimine, kontroll ning järelevalve

17 Esimene nelja-aastane partnerluse raamleping komisjoni ja Euronewsi vahel allkirjastati 2010. aastal. Omandisuhete struktuuri muutuste kontekstis allkirjastasid komisjon ja Euronews 2014. ja 2015. aasta lõpus kaks üleminekuperioodiks mõeldud partnerluse raamlepingut. Viimane nelja-aastane partnerluse raamleping allkirjastati veebruaris 2017. Partnerluse raamlepingu üle järelevalve tegemist ja lepingu rakendamist juhib DG CNECT.

18 Raamlepingu alusel toetab komisjon Euronewsi igal aastal mitmes keeles edastatavate programmide tootmisel ja eetrisse andmisel, kasutades peamiselt multimeediameetmete eelarverida¹⁶. Komisjon teeb need assigneeringud oma haldusliku iseseisvuse raames¹⁷.

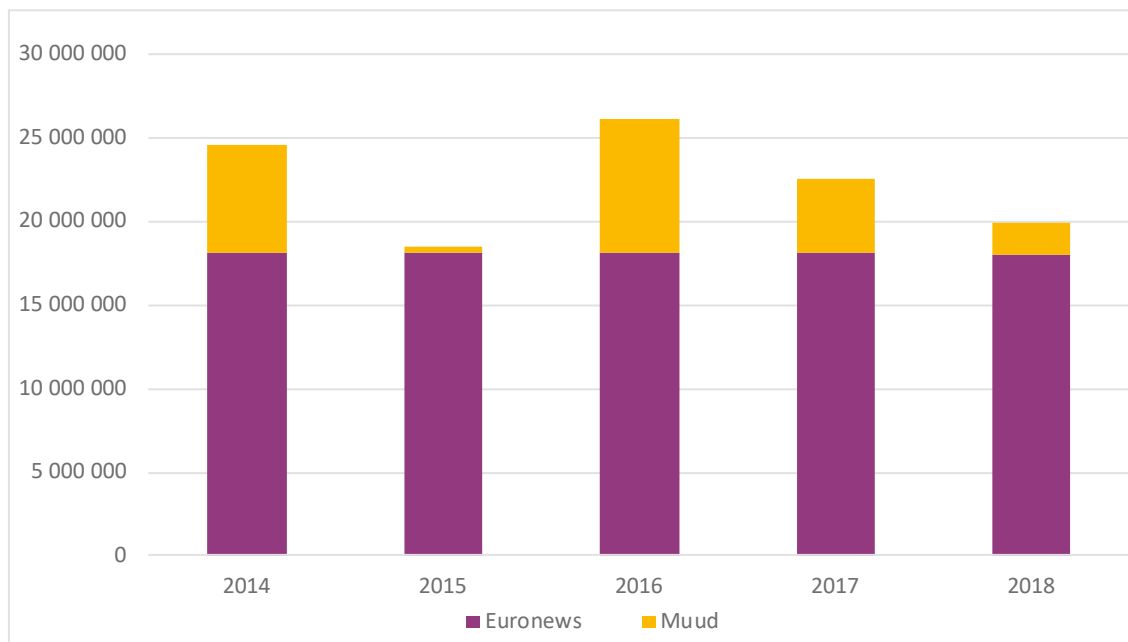
19 Multimeediameetmete iga-aastasest tööprogrammis, mis kehtib rahastamisotsusena, loetletakse meetmed, mida DG CNECT kavatab eelarveaasta jooksul rahastada¹⁸. Sellel eesmärgil ajavahemikus 2014–2018 sõlmitud lepingute maht on kokkuvõtlikult esitatud *joonisel 2*. Euronewsi tegevuse rahastamine moodustab umbes 80% multimeediameetmete aastaeelarvest. Samalt eelarvereaalt rahastatakse ka raadiojaamade konsortsiumi (Euranet Plus) ning uuringuid, hindamisi ja auditeid, mis hõlmavad peamiselt järelevalvet Euronewsi sõlmitud partnerluse raamlepingu rakendamise üle.

¹⁶ Euroopa Liidu 2019. aasta üldeelarve projekt — 3. köide, III jagu Komisjon. <https://eur-lex.europa.eu/budget/www/index-et.htm>.

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 54 lõige 2 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32012R0966>), mis vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) nr 2018/1046 artiklile 58.

¹⁸ Komisjoni otsus multimeediameetmete 2018. aasta tööprogrammi vastuvõtmise kohta (otsus kehtib ka rahastamisotsusena). Brüssel, 13.2.2018 C(2018) 708 final.

Joonis 2. Multimeediameetmete lepingud aastatel 2014–2018



Allikas: ABAC-rakenduse andmeait.

20 DG CNECTi erilepingud Euronewsiga puudutavad Euroopa Liidu teemasid, liidu institutsioonide tegevust ja poliitikat käsitlevate Euroopa programmide tootmist ja edastamist ning teatavate ELi ja kolmandate riikide keeltes programmide tootmist ja edastamist. Praegusest kaheteistkümnest eetrikeelest neli (araabia, pärsia, kreeka, ungari) lisati komisjoni taotlusel; nende ja portugali keelsete saadete (mida edastati juba siis, kui komisjon Euronewsi toetamist alustas) maksumust rahastatakse multimeediameetmete eelarverealet; erandiks on pärsia keel, mida rahastatakse välispoliitika vahendite jaotise eelarverubriigist „Teavitamine liidu välissuhetest“.

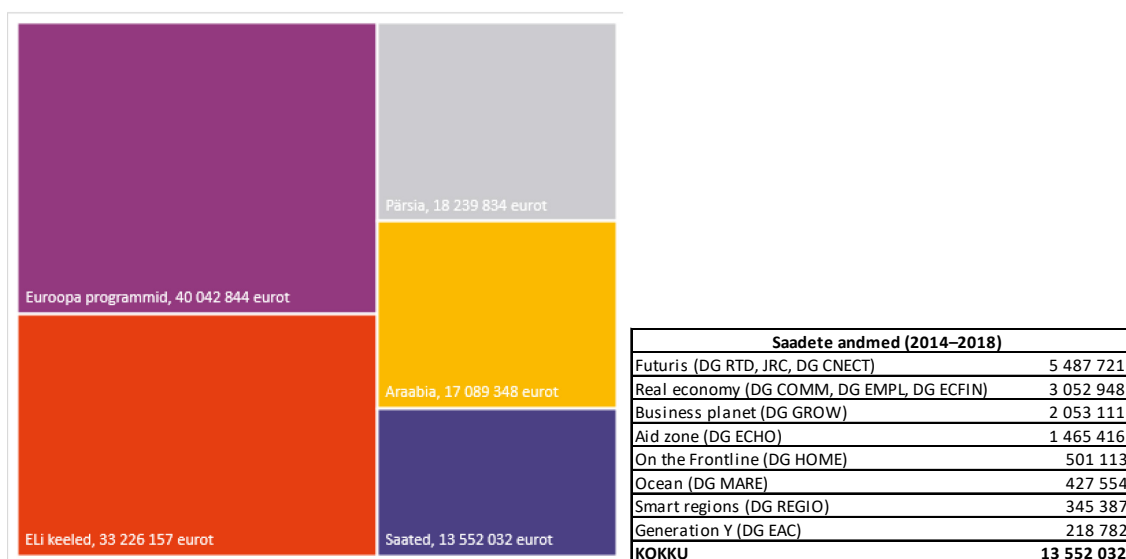
21 Euroopa programmide põhilepingust rahastatakse praegu Euroopa uudiseid kajastavate erinevate eetriformaatide tootmist ja edastamist. 2018. aasta detsembris 2019. aasta jaoks sõlmitud viimase lepingu maht oli 9 miljonit eurot ja see hõlmas ka korrespondentide võrgu rahastamist viies Euroopa riigis, sotsiaalvõrgustike korrespondentide võrku peakontoris ning vabakutseliste korrespondentide võrgu poolt mitmes ELi pealinnas toodetavaid uudiseid.

22 Lisaks on mitu teist komisjoni peadirektoraati sõlminud partnerluse raamlepingu alusel Euronewsiga erilepingud, mis käsitlevad nende poliitikavaldkondadega seotud saadete ja muu kommunikatsioonisisu tootmist ja edastamist. Neid lepinguid ei rahastata multimeediameetmete eelarverealet, vaid asjaomaste poliitikavaldkondadega seotud eelarveassigneeringutest. Iga peadirektoraat, kes sõlmib mõne saate jaoks erilepingu, on kohustatud jälgima selleks eraldatud raha kasutamist. Näiteks

kohustusid kaheksa peadirektoraati (v.a DG CNECT) 2017. aastal eraldama ligikaudu 3,5 miljonit eurot, et rahastada kokku seitset Euronewsiga sõlmitud erilepingut.

23 *Joonisel 3* esitatakse kokkuvõtlikult kõik Euronewsiga seotud lepingud, mis on sõlmitud aastatel 2014–2018 ja mis me suutsime käesoleva ülevaate koostamisel kindlaks teha. Nende kogumaht on 122 miljonit eurot, st keskmiselt 24,5 miljonit eurot aastas (millest 18 miljonit eurot multimeediameetmete eelarverealet).

Joonis 3. Aastatel 2014–2018 rahastatud meetmed



Allikas: Euroopa Kontrollikoda finantslääbipaistvuse süsteemi (2014–2017) ja muude 2018. aasta finantsandmete põhjal.

24 Meie analüüsist ei selgunud, kuidas DG CNECT tagab partnerluse raamlepingu alusel eri talituste sõlmitud erilepingute koordineerimise. 2017.–2020. aasta partnerluse raamlepingus kirjeldatakse meetmete olemust. Samas puudub selles liidupoolse rahastamise maksimumsumma lepingu kogukestuse jooksul, mis annaks kindlust selle kohta, et raamlepingut ei ole kasutatud põhjendamatult. See vähendab Euronewsile antava rahalise toetuse läbipaistvust ja üldist vastutust.

25 Kulude arvutamiseks andis komisjon 2013. aastal loa ühikuhindade kasutamiseks. Komisjoni otsuse lisas¹⁹ sätestatud ühikuhindade arvutamise meetodit muudeti viimati oktoobris 2018. Partnerluse raamlepingu rakendamise finantsjärelevalvega kaasneb Euronewsi poolt igas lepingus küsitud ühikuhindade eelkontroll, maksetaotluste

¹⁹ Komisjoni otsus, 7.11.2013, millega antakse luba kasutada Euronewsiga sõlmitud toetuslepingutes ühikuhindu (C (2013) 7360 final).

kontrollimine ja nendega seotud meetmete täitmise kohta esitatud aruandluse kontroll.

26 Komisjon tellib igal aastal *ex ante* finantsauditid, et analüüsida ja kontrollida ühikuhindu, mida teatud ajavahemikul erilepingutes kasutatakse. Analüüsisime nende auditite tulemusi, mille käigus ilmnemised järgmised piirangud:

- a) analüütilise raamatupidamissüsteemi puudumisel toimub ELi programmide kuluarvestus väljaspool raamatupidamissüsteemi;
- b) puudub tööajatabelite süsteem, mistõttu jagatakse teatavad personalikulud tegevuste vahel hinnangute alusel;
- c) tulu jaotamisel konkreetsete eetrikelte vahel kasutatakse hinnangutel põhinevaid vaadatavuse andmeid;
- d) teatavate ühikuhindade kindlaksmääramiseks kasutatud esialgsete hinnangute kinnitamiseks vajatakse järelkontrolle.

27 Loetletud piirangutega kaasneb risk (mille maandamisega ei ole tegeldud), et ühikuhinnad ei vasta tegelikele kuludele, mistõttu ohustavad need piirangud ELi toetuse usaldusväärset finantsjuhtimist.

Tulemuslikkuse alase aruandluse raamistik

28 Partnerluse raamlepinguga kehtestatakse maksetaotluste põhjendamiseks vajalikud aruandlusnõuded. Komisjon kontrollib Euronewsi tegevuse üle tehtava järelevalve käigus edusamme partnerluse raamlepingu osaks oleva tegevuskava eesmärkide saavutamisel (vt *II lisa*). Euronews on hakanud ka ise oma tulemuslikkust jälgima, mõõtes aasta lõpus näitajaid ja andes aru eesmärkide saavutamisest.

29 Lisaks tellis komisjon uuringud ja tulemusauditid, et hinnata Euronewsi tegevuse eri aspekte (2009., 2014., 2016. ja 2018. aastal). Neis hindamistes antud soovitude täitmise kontroll ja järelevalve Euronewsile antud soovitude täitmise üle on komisjoni ülesanne.

30 Partnerluse raamlepinguga seotud mitmeaastases tegevuskavas seatud eesmärgid on nii kvantitatiivsed kui ka kvalitatiivsed. Teatavate näitajate puhul on vaja täiendavat kvalitatiivset analüüsi. Käesoleva ülevaate koostamise ajaks ei olnud komisjon loonud ametlikku järelevalve- ja kontrollisüsteemi, et kontrollida telekanali poolt oma tegevuse kohta esitatud teavet eesmärkidega seotud näitajate kohta.

31 Veebruaris 2017 nõustus Euronews täitma *tabelis 1* loetletud kohustusi, et anda komisjonile enne 2017. aasta partnerluse raamlepingu sõlmimist kindlust kanali ajakirjandusliku erapooletuse ja tema Euroopa perspektiivi säilitamise kohta pärast omandistruktuuri muutumist. Komisjon peaks igal aastal kontrollima, kas Euronews täidab võetud kohustusi, samas ei suutnud me kindlaks teha ametlikku seost nende kohustuste ja finantsotsusena toimivas iga-aastases tööprogrammis lepingute sõlmimiseks ette nähtud kriteeriumide vahel.

Euronews'i kohustused aastateks 2017–2020	
1	Edastada erapooletut, pluralistlikku ja sõltumatut teavet ning töötada välja missioonikirjeldus, milles määratletakse ühised aluspõhimõtted, mille eesmärk on Euroopa perspektiivi ja DNA säilitamine
2	Jätkata kanali praeguste ajakirjanduslike põhimõtete ja toimetuse juhtimismehhanismide rakendamist ning sõltumatute organisatsioonide tehtavate välishindamiste tellimist
3	Säilitada mitmekeelsus kui kanali üks peamine tugevus
4	Mitte koondada töötajaid uue äriplaani rakendamisel kasutusele võetava tootmismudeli tõttu
5	Peatoimetajal peavad olema põhjalikud teadmised ELi teemade ja juhtimise kohta
6	Jätkata nime „EURONEWS“ kasutamist ja hoida see kaubamärgis nähtaval kohal

Allikas: Euroopa Komisjon.

Järeldus

32 Komisjon toetas Euronewsi rahaliselt ja partnerluslepingute kaudu, et kaasata uusi partnereid, arendada välja ainulaadne ärimudel ja kasutada paremini ära digitaalsete edastustehnoloogiate (vt punktid **06** ja **08**). Omandistruktuuri muutumise tõttu ajakohastati juhtimiskorda, mis koos regulatiivse keskkonnaga (vt punktid **13–16**) tugevdab ajakirjanduslikku sõltumatust.

33 Enamiku telekanalite tulu pärineb reklaamist, vaatajate makstavatest tasudest ning toetustest, mida valitsused annavad avalik-õiguslikele ringhäälinguorganisatsioonidele²⁰. ELi liikmesriigid ei käsitle Euronewsi avaliku teenuse osutajana. Oluline osa Euronewsi tuludest pärineb ELilt (vt punktid **03, 09, 10–12**). Euronewsi geograafilist ja keelelist katvust ei oleks võimalik ilma ELi sellise toetuseta säilitada (vt punkt **20**).

34 See tähendab, et komisjoni toetus moodustab selle peamiselt eraomandis oleva telekanali ühe olulise sissetulekuallika. Kuni finantsmääruse läbivaatamiseni põhjendati seda asjaoluga, et Euronews tegutseb liidu üldistes huvides. 2018. aasta finantsmäärus ei sisalda aga enam sellist toetust põhjendavaid sätteid²¹ (vt punktid **11** ja **12**).

35 Euronewsi erilepinguid sõlmivate peadirektoratide vahelise ametliku koordineerimismehhanismi puudumine vähendab Euronewsile antava rahalise toetuse läbipaistvust ja sellega seotud vastutust (vt punktid **20–24**).

36 Ühikuhindu uurivates *ex ante* auditites välja toodud piiranguid ei ole seni käsitletud. Need on seotud analüütilise raamatupidamissüsteemi ja tööajatabelite süsteemi puudumisega, samuti vaatajaskonna mõõtmise ja muude hinnanguliselt mõõdetavate näitajatega. Nende piirangutega kaasneb risk, et ühikuhinnad ei vasta tegelikele kuludele (vt punktid **25–27**).

37 Komisjon võttis Euronewsi eesmärkide saavutamise mõõtmiseks kasutusele tulemuslikkuse aruandlusraamistikku. Komisjon ei ole aga loonud süsteemi, mille abil

²⁰ „What is happening to television news?“ Reutersi Instituudi aruanne – digitaalsete uudiste projekt 2016.

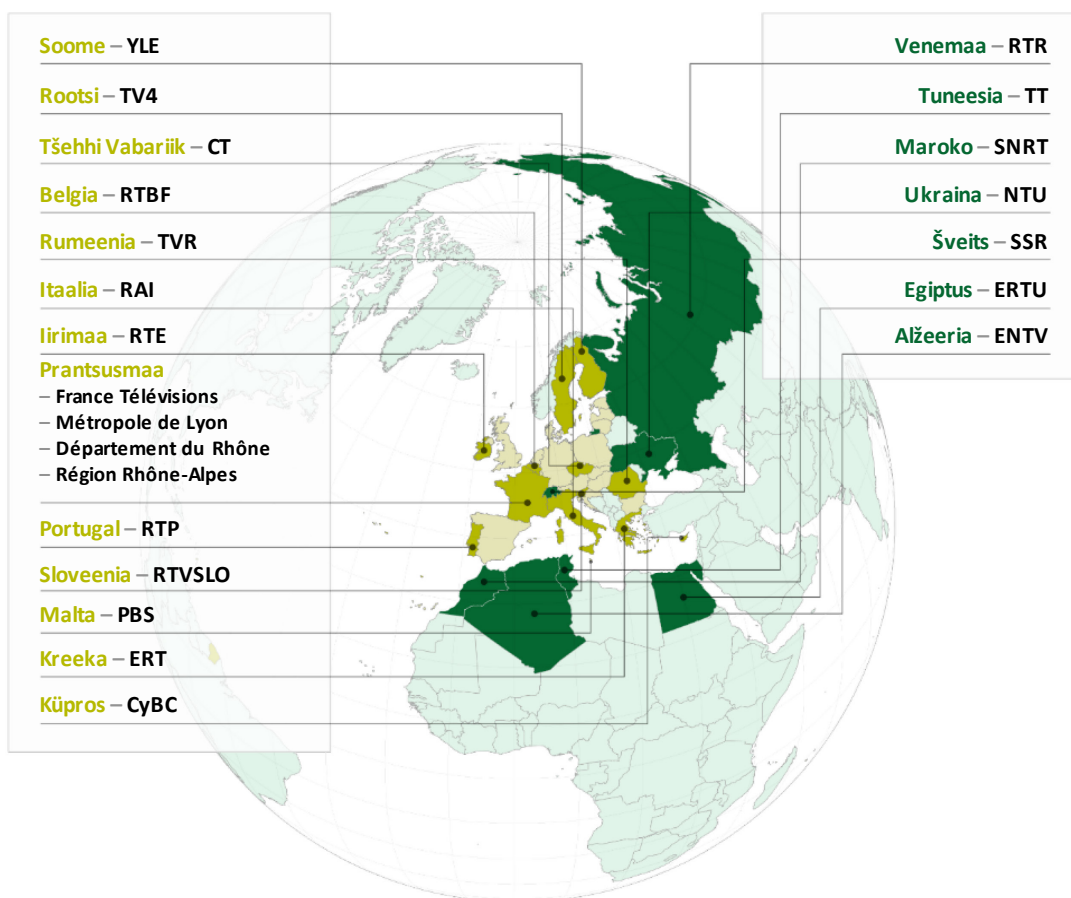
²¹ Komisjon on seisukohal, et praegu antakse toetust üksnes finantsmääruse artikli 195 punktide c ja f alusel, kuigi rahastamisotsus ja Euronewsi sõlmitud partnerluse raamleping võimaldaksid anda rahalist toetust finantsmääruse artikli 180 lõike 2 alusel.

kontrollida Euronewsi esitatud tegevusaruandlust ja seostada tulemused konkreetse aasta rahastamisotsusega. Ametlikul kontrolliraamistikul põhinemise asemel on tegevuse kontrollimehhanismid pigem juhtumipõhised (vt punktid **28–31**).

I lisa. ELi ja kolmandate riikide ringhäälinguorganisatsioonid ja kohalikud omavalitsused

ELi ringhäälinguorganisatsioonid ja kohalikud omavalitsused

ELi mittekuuluvad riigid



Allikas: www.euronews.com/about.

II lisa. 2017.–2021. aasta partnerluse raamlepingu eesmärgid ja sellega seotud näitajad

Eesmärgid	Näitajad
1. Suurendada järkjärguliselt ELi teemade ja poliitika kajastamise mahtu	<ul style="list-style-type: none"> ELi keelte arv, milles toodetakse Euroopa teemasid käsitlevaid lugusid ELi riikide arv, kust lugusid toodetakse Euroopa teemasid käsitlevate lugude arv Otselülitused Kordussaadete arv (teleülekannete puhul)
2. Parandada veelgi Euronewsi ELi teemade kajastamise kvaliteeti	<ul style="list-style-type: none"> Euronewsi sisule osutavate välislinkide arv veebis (v.a otsingumootorid) ja sotsiaalmeediasaitidel Vaatajate tagasiside e-posti teel, Euronewsi veebisaidilt ja sotsiaalmeedia kaudu; reageeringute, säutsude edastamiste, jagamiste ja vaatamiste arv sotsiaalmeedias Facebooki konto populaarsus (reageeringud + kommentaarid + jagamised) aastas
3. Tagada iga keeleturu jaoks Euroopa perspektiiv	<ul style="list-style-type: none"> Vastavus Euronewsi toimetuse põhikirjale Euroopa teemadele pühendatud eetriaja osakaal keelte kaupa (nii ELi kui ka kolmandate riikide keeled) Euroopa meediakanalites taasedastatud lugude arv (televisioonis) – Euronews annab aru oma sisu kohta, mida teised meediakanalid on kasutanud. Selle näitaja kasutamist võimaldab videosisule lisatud vesimärk
4. Parandada laiemal mitmeplatvormilise strateegia kasutamise abil Euronewsi Euroopa teemade digitaalset kajastamist	<ul style="list-style-type: none"> Küllastustee arv Küllastuste arv Euroopas Küllastatud lehekülgede arv Küllastatud lehekülgede arv Euroopas Saidil veedetud aeg külastaja kohta Vaatamisi Youtube'is (kogu maailmas) Vaatamisi Youtube'is (Euroopas) Facebooki konto küllastatavus 28 päeva jooksul Platvormide arv, millel Euronews on esindatud
5. Tagada ELi teemade pluralistlik kajastamine, mis hõlmaks vaatajaskonna kõiki segmente	<ul style="list-style-type: none"> Aruanded, mille on koostanud sõltumatu meediaorgani Osservatorio di Pavia, kellega Euronews teeb koostööd tegurite nagu tasakaalus, õiglus ja erapooletus mõõtmisel. Vaatajate antud tagasiside (suhtlusvõrgustike, e-posti ja veebisaidi kaudu) Vaatajate küsitlemine, et hinnata Euronewsi pluralistliku kuvandi tajumist
6. Suurendada sisu tootmist ja edastamist ELi keeltes	<ul style="list-style-type: none"> Euronewsis kasutatavate ELi keelte arv Euroopa elanike arv, kes saavad aru Euronewsi toodetavast sisust Maailma elanike arv, kes saavad aru Euronewsi toodetavast sisust Esitada korrapäraselt aruandeid, mis annavad ajakohastatud ülevaate edastamiskohustuse olukorrast igas riigis
7. Suurendada sisu tootmist ja edastamist muudes kui ELi keeltes	<ul style="list-style-type: none"> Muude kui ELi keelte arv Euronewsis Maailma elanike arv, kes saavad aru Euronewsi toodetavast sisust
8. Uurida võimalusi laiendada Euronewsi kui avaliku teenuse osutaja staatust ELi riikides	<ul style="list-style-type: none"> Esitada korrapäraselt aruandeid, mis annaksid ajakohastatud ülevaate edastamiskohustuse olukorrast igas riigis

Allikas: Euroopa Komisjon.

Käesolevas teema kiirülevaates kirjeldatakse Euroopa Komisjoni ja Euronewsi vaheliste suhete arenemist aastatel 2014–2018 ning komisjoni tegevust kehtiva partnerluse raamlepingu rakendamise jälgimisel. Kontrollikoja teema kiirülevaadetes esitatakse väga konkreetseid küsimusi või teemasid käsitlevad faktid ning vajaduse korral ka analüüs faktide paremaks mõistmiseks. Teema kiirülevaate puhul ei ole tegemist auditiga.

EUROOPA KONTROLLIKODA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel +352 4398-1

Päringud: eca.europa.eu/et/Pages/ContactForm.aspx

Veebisait: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors



EUROOPA
KONTROLLIKODA



© Euroopa Liit, 2019

Euroopa Liidu autoriõiguste alla mittekuuluvate fotode või muu materjali kasutamiseks või reprodutseerimiseks tuleb taotleda luba otse autoriõiguste valdajalt.